

Sant Martí de Brocà

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al nucli de Brocà a sota de cal Galló
Emplaçament	Al nucli de Brocà. Pista de Cal Companyó a Brocà, sota de Cal Galló i sobre Rotllant
Alçada:	956

Coordenades:

Latitud:	42.25225
Longitud:	1.89141
UTM Est (X):	408552
UTM Nord (Y):	4678379

Classificació

Número de fitxa	08099 - 72
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Romànic Gòtic Modern Neoclàssic
Segle	XI-XVIII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Restaurada recentment pel Servei del Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona.
Protecció	Física
Número inventari	Si. Núm.3498 IPAC (Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya)
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Solsona. Parròquia de Sant Llorenç. (Guardiola de Berguedà)
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella

Descripció

Es tracta d'un interessant exemplar de l'arquitectura romànica d'influències llombardes conservada a la vall. Constà d'una nau única coberta amb volta de canó apuntada, reforçada per arcs torals i capçada a llevant per un absis semicircular amb coberta semi esfèrica. El temple és il·luminat per dues finestres de doble esqueixada a l'absis i un d'esqueixada simple al mur sud situada al mur tester. La porta principal s'obre a migdia i és d'estil neoclàssic amb la data de 1833 damunt d'un edicle coronat per un frontó. Existeix una segona porta oberta al mur de ponent que presenta traces de tenir un arc de ferradura i que podria correspondre amb un dels elements més antics de l'església Tant a migdia com a tramuntana s'hi obren dues capelles de factura tardana, una de les quals, la nord servi de suport a un campanar de torre esfondrat a mitjans del segle XX i visible en algunes fotografies del fons salvany i també de l'arxiu fotogràfic de l'SPAL. El paviment és de lloses de pedra i maons ceràmics. S'hi accedeix per una escala oberta a sud també de pedra. La coberta, actualment restaurada és de llosa de llicorella és a dues vessants amb els extrems de la nau coronats per sengles testeres. A la façana sud hi ha dos importants contraforts (el de més a ponent va servir de suport i paret de la rectoria) que deurién ser construïts després dels terratrèmols de 1428. La decoració es centra a la conca absidal i està formada per arquets cecs repartits en series de dos mitjançant petites lesenes que arranquen damunt de les obertures. Corona aquesta façana un campanaret d'espadanya d'un sol ull. L'interior està completament desprovist de decoració i deixa a la vista l'aparell i fàbrica constructiva. Està en un excel·lent estat de conservació

Observacions:

L'església va ser restaurada els anys '60 per Camil Pallàs i el 2006 per SPAL on es van portar a terme actuacions a la coberta principal i també a l'absis amb seguiment arqueològic. Aquesta església va ser incorporada al "SPAL programa Berguedà" que permet l'obertura i visita al públic dels monuments que la Diputació de Barcelona ha restaurat a la comarca del Berguedà.

Història

Indret esmentat al segle IX com a alou depenent del monestir de Ripoll i del qual es denominarà la vall. Amb la fundació de l'abadia de Sant Llorenç prop Bagà , el lloc passà a formar part dels seus bens i de ben segur que l'església ja des d'un principi tingué les funcions de parroquial d'un nucli disseminat . Consagrada al 1081o 1151 sense saber del cert la data exacta ja que no hem pogut accedir a les seves fonts. va pertànyer a la diòcesi d'Urgell, acta que va ser confirmada al 1312. la seva esplendor anà vinculada amb el monestir veí i fins ben entrat el segle XX mantingué aquestes funcions. Amb la construcció d'una església al recent lloc de Guardiola de Berguedà perdé tota la seva importància. Durant l'era moderna s'hi efectuaren reformes i s'hi construïren capelles i un campanar de torre a la nau de tramuntana Recentment ha estat restaurada per SPAL Resta tancada al públic i s'obre als fidels per la diada de Sant Marc. Les claus són a la rectoria de Guardiola de Berguedà i també a l'Ajuntament.

Bibliografia

ROTÉS SERRA , R; CLARET J, ROCA, A (2003) Inventari de patrimoni arquitectònic de Guardiola de Berguedà. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura Direcció General de Patrimoni Cultural.

DDAA. Restaurar o reconstruir. Actuacions del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local en els monuments, Memòria SPAL 2002-2012. Vol 1. MESTRE i GODES, J; JOAN-ALBERT ADELL(1999). El Prepirineu. Barcelona: Racc. SERRA ROTES, R; BERNDICH. A; ROTA, M (1991). Guia d'art del Berguedà. Consell Comarcal del Berguedà. GAVIN, JOSEP M^a (1985). Inventari d'esglésies. Vol. 17. El Berguedà. P-81. CASCANTE I TORRELLA, P (2014). Itineraris pel patrimoni medieval edificat al Parc natural del Cadí Moixeró. Parc Natural del Cadí Moixeró (inèdit).

